

KATEDRA SLOBODNOG UMA

Prizrenski

**SUSRETI
PJESNIKA**

Predgovor

“Prizrenski susreti pjesnika” nas vraćaju u vrijeme kada smo se radovali knjigama, tražili i nalazili idole u ljudima od pera. Druženje sa pjesnicima nas oslobađa loših misli, bude u nama dobre vibracije. Pjesnici su “odabran ljudi”, njihov talenat je božiji dar, i mi ga trebamo bezrezervno koristiti. U njihovim stihovima i pričama pronalazimo sebe, svoje misli i osjećanja koje smo željeli a nismo znali kako ih iskazati.

“Prizrenski susreti pjesnika” su okupili pjesnike iz našeg okruženja. Sloboda koju preferira “Katedra” ruši zamišljene granice i ograničenja. Daje prostor pjesnicima da predstave svoje stvaralaštvo da upoznaju nove prijatelje, pjesnike i da njihove stihove pročitaju drugi.

Nadamo se da će naša ideja o slobodi uma i izražavanja imati svoj nastavak. Zahvaljujemo se svim pjesnicima koji su direktno ili indirektno učestvovali u aktivnostima projekta. Posebno se zahvaljujemo pjesnicima koji su prevodili svoje stihove na bosanskom jeziku i time nam iskazali veliko poštovanje i svoju stvaralačku veličinu.

Katedra slobodnog uma

Knjižara Altera Prizren 30.10.2021.

Hotel Prizreni 27.11.2021.

Arif Bozaxhi

Pjesnik, publicista i prevodilac Arif Bozaxhi rođen je 25. maja 1944. godine u Prištini.

Član je predsjedništva Saveza književnika Kosova.

Međunarodna mirovna federacija ga je 2008.

imenovala za ambasadora mira za Kosovo i Balkan.

Savez književnika Kosova mu je 2011. dodijelio

nagradu "Esad Mekuli". Godinu dana kasnije, Liga

turskih pisaca proglasila ga je pjesnikom 2012.

Njegova poezija je prevedena na nekoliko jezika.

Takođe, dvije pjesme ovog autora uvrštene su u

svjetsku antologiju poezije objavljenu na engleskom jeziku, gdje su predstavljeni pjesnici iz 68 zemalja.

Bozaxhi je do sada objavio 5 knjiga na turskom jeziku i 4 knjige na albanskom jeziku.

Djela: "Ptica mira", poezija, 1975; "Prognano proljeće", poezija, 1980 ; "Pepeo suze",

poezija albanski-njemački, 1996; "Sloboda", poezija, 2004 ; "Zarobljeni leptir", poezija

albanski-engleski, 2004; "Zarobljeni leptir", poezija francuski-albanski , 2006; "Boje

žeđi", poezija, 2012; "More i galebovi", poezija, 2014

"Stepenice mašte", poezija, 2015.

Zadnja stanica sunce

Samo ptice

Mogu čitati

Šutnju kamena

Nad grobom

Sna

Tamo

U hodnicima žeđi

Kapi kiše

Su uvijek

Proljeće

A sunce

Zadnja stanica

Osmijeha

Njegove cipele

Čije su
ove cipele
koje cijele tihe noći
plaču na pragu kuće moje

A ovi svatovi selice
čije sunce
sahranjuju
u ptičijim očima...

Vatre

Noć
sve boje
i vatre šute
od te šutnje
more gori.

Ne pročitano pismo

U plavetnilu
dah kiše
besmrtnost

U mojim očima golubovi
ne pročitano pismo.
Ptica

Ne pročitano pismo...
Pobuna
Suca.

More

U mojim venama
Smjestilo se i suši,
More.

Ruke

Najveća daljina
Su ruke tvoje.
Neodoljive?!

Hrabrost

Noću nemam,
Hrabrosti da umrem!

Preko dana,
Slušajući morsku simfoniju,
Zaboravljam na smrt!

Eksplozija

Od one noći
Kada su tvoje usne
Postale
Žar u mojim grudima...
izgorjeh.

Sadik Idrizi Aljabak

Rođen je u Kruševu (1954. Gora, Kosovo), gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Vučitrnu. Na Filološkom fakultetu Univerziteta „Kiril i Metodij“ u Skoplju 1977. godine diplomirao je na studijskom programu Srpskohrvatski jezik i jugoslavenska književnost.

Doktorske studije završio je na Univerzitetu u Novom Pazaru 9. marta 2012. godine. Doktorski rad pod naslovom „Lingvostilističke osobnosti narodne poezije Gore“

Bavi se pisanjem više od 40 godina. Poeziju i prozu piše na lokalnom goranskom i na bosanskom jeziku. Pjesme i pripovjetke su mu objavljene u mnogim časopisima i antologijama na više svjetskih jezika. Prevođen je na turski, albanski, bugarski, slovenački i romski jezik. Uskoro mu iz štampe na turskom jeziku izlazi knjiga pjesama „Drugo ime sna“.

Prevodi s makedonskog, albanskog i engleskog jezika.

Živi i radi u Prizrenu.

Objavljene knjige: *Muhadžirluk*, pjesme (1997), *Nepogodni išareti*, pjesme (2002), *Gora, daleka i sama*, pripovjetke (2004), *Drugo ime sna*, izbor poezije (2012), *Jezik i stil narodne poezije Gore*, (2012), *Antologija poezije Gore* (2018, koautor Mustafa Balje), *Gumno*, pjesme (2020).

Prevedene knjige: *Bogomilizam i etnogeneza Torbeša Kukske Gore* (autor Nazif Dokle), *Goranske narodne balade* (autor Nazif Dokle), *Kćeri magle*, roman (autor Namik Dokle), *Gora bez ptica* (autor Namik Dokle), *Dani slijepih miševa* (Namik Dokle).

Azil

ako idete svi
(a viđim ste trnalje)
koj će zbori jezik naš
dukat istenčen
ot babovci začuvan
vo godine mlogo poteške
ako izbegate svi
dženazina koj će isprati
du grobišta parosane

koj će dava ime cvećinam
vo lživade pokraj reka
svi ako idete

(ka što ste rnalje)
sokaci će se zagajljujet
kuće prazne će ostanet
pesne naše za nikogo

Breza

tri hladne sarajevske zime
one ratne
smrzavao se Kadro
u staroj kući na Čengić Vili
a pod pendžerom u bašči
rasla mu breza
iz Gore davno donijeta
hiljadu puta sjekirom krenuo
(i toliko puta zastajao)
pišmaneći se
jer breza je bila
sve što je imao
iz starog zavičaja
išao pod granatama
u sabah
da korijen neki donese
za unuke promrzle
išao natovaren
po dva sahata i više

Put

temnina teška
noć
i pampuri skopske

bašče ot memlječet
ostanalje
da skrijet gajljina

mlados pri reka nezaprena
(razlajena)
so duša se boravi

pajačine
vo sonoji naše zadremalje
mlogo docna sme zazn'lje
madžir jenoš
vo vek utepuje

Lastojce se vratija

i devet morina zaminahme
tražejeći hubajna
nigde svrtka
nigde koren
i lastojce pred nas se vratih
sve nešto nazać ne vlječe
ne ima i nema
vo dremka često se vraćame
so deca vo skutoj
hulavo se smijeme
beljki beše pišano
take da bide
so oči ispijene

i grutka vo srce
ništo da ne ostane
ot kamen
samo kamen biduje

Šo ako zaptisa proljeć

šo ako proljeć zaptisa
i so vreme ne stigne
šo ako izbrka putoi
kroz m'gle i snegoi
du Gora izgorena
šo ako jagoljike i ženjivari
ne se otvoret
šo ako ljejsan ne pane
i crešne nerazvijene
ostanet
šo ako kukajca ne kukne
kroz granke i ljivađe
šo ako lastojce
zaprene
gnezda i sedala
ne najdet
šo ako dejke i bečari
okapet
čekajeći temnina
vo promke
pokraj reka razlajena
šo ako proljeć ne pukne
i so vreme ne stigne
šo ako ne pahne veterec
i duše navirene
pomiluje
šo ako proljeć navrati
a nikoj ne go prečeka

Tyran Prizren Spahiu

Rođen je u Prizrenu 1954. godine.

Univerzitetsko obrazovanje je stekao na Univerzitetu u Prištini – engleski jezik i književnost. Autor je raznovrsnog književnog stvaralaštva proze i poezije. Živi i stvara na albanskom i engleskom jeziku u Prizrenu.

Književno stvaralaštvo:

1999+: Life ,Dreams , Izvor , Pet stubova, Kaldrma, Životopis, Dvorac , Ikona, Bohemian-na engleskom, Liga, Bohem, E-dita, Stih XIV Pisac, Stihovi, Vitez, Albanski, Dar.

Romani: Nikad više! Svezak I , Nikad više! Svezak II , Mort , Silueta, Doista se dogodilo!

Engleski jezik, gramatika: Naučite svoj jezik snov

Aristokrata GRADA!

Ti, koji pravdu tražiš
pišeš stihove poezije
ti, koji snove održavaš
siješ sjeme slobode
tražiš ljubav u stihovima
obučen kao u srednjem vijeku
lutaš bulevarima
glavu nikada ne spuštaš
oluji kancelarijskih pacova odupireš
ti, koji ponos nadjačavaš
slomljeno pero ponovo koristiš
svako jutro te viđam
srčeš kavu
cigarete na stolu i jučerašnja štampa

jakna oslonjena na stolicu
blago rascijepljena, izgužvana koju još uvijek nosiš .

Ti, koji izlaziš iz knjižare sa kupljenim knjigama
miluješ mirisna slova
nastavljaš sa polu praznom šoljom kave
ti, koji posljednji gutljaj uživaš kao prirodni nektar
pališ polu-cigaretu , dim te napada
muči te kašalj, ustaješ ponosan
ne predaješ se lokalnim tajkunima
zaobilaziš guvernere
stranke nadjačavaš
ti, koji se klanjaš mučenicima
duša te boli za nestale tokom rata
ti, koji prebivaš sa siromasima
razgovaraš sa beskućnicima, ti, pjesnik časti
vlastita avangarda
ti, posljednji mohikanac, ti, Boem umjetnik vaspitanja ...

Posvećeno Tebi, MOJ PJESNIČE ...

Danas ... svježe, živo se sjećam
Tog dana, bio je kraj jeseni,
savladan od najmoćnijih sjećanja
kad se spominje vaše ime, ime pjesnika.

Oči lutaju u radnoj sobi
lijepo uređenoj, jednostavanoj, s puno ljubavi,
knjige su, znanje koje opija, zrači
naj glamuroznija svjetlost plemstva.

Mnogo puta se spominju s dostojanstvom
čitamo zajedno, pjesme prijatelja,
raspravljamo o moći, požudi, stihovima
analiziramo počasne PJESNIKE .

Dan za danom
u sobi, usamljen, slova preovladavaju
doručak, ispijanje kave u centru grada,
većinu ljubitelja pera nikada nisam sjeo
"Oni su prijatelji duše moje", rekao sam.

Da ... u mom izrezbarenom tijelu
zlatna slova, velikodušni stihovi,
jaka ljubav, požuda, ekstaza
oh ... Pjesnici
su Kolosi ljepote na Putu besmrtnosti.

Romantični Boem

Zadovoljstvo osjeća DANAS
Magija prirode se prolje
ja
ja bih da zagrlim blagi svijet
osjetim nevinost ženskog stvorenja
zadovoljstvo osjećam
u ovom trenutku
sjedim sam na stijeni života
svjetlost, potok anđela, kap duše
danas
odlučio sam da sagledam drugu stranu
dok njeno lice
duboko usađeno u moje srce
ljepota koja me budi
oživljava čula
gazela
nevino tijelo
plave oči
nektar za moju osjetljivost
ali ne, ne
iza svilene zavjese je sakriveno nešto dragocjenije
karakter, duhovna toplina

blizina koja ponovo rađa ljubav
mudrost prirode
da, dva avanturista u duši
hajdemo da omekšamo okrutnost
režiramo život
da, ovaj blagoslovljeni dan
nek nas vodi na put ljubavi, blagoslovljenog prijateljstva ...

STIGAO JE POSLJEDNJI POSLANIK, MUHAMED S.A.S.

Jasnost, smirenost, nadahnutost
Jednostavan, više nego skroman
pažnja koja stimulišu osjećaje
njegova svojstva takođe obogaćuju čovječanstvo.

Jeste uzvišen na sedam nebesa, On, ogledalo velikodušnosti
visok, vlasnik samokontrole
primjer posljednjeg Poslanika koji je došao svijetu
ljubaznost, smirenost, velikodušnost se prelila globusom.

Bio je, i jeste slikar čovječanstva
uzorak, izvor, zrak za vjernike
znanje koje zrači poput sunčeve svjetlosti
toplinski duh koji trasira put generacijama.

Muževan, čist kao prve pahuljice
odlučan, hrabar, neuporediva iskrenost
ušao u srce tečeći u venama vjernika
Njegov se primjer spominje s predanošću, zračio je plemenitost .

Nevruz Mehmeti

Rođen je 1969. godine u Borju, Kuks. Osnovnu školu završio je u svom rodnom mjestu a potom završio srednju pedagošku školu „Shenjaze Juka“. Od 1987. Do 1991. godine završio je studije jezika i književnosti na Univerzitetu Aleksander Xhuvani“ (Aleksandar Džuvani). Na Univerzitetu u Tirani 1995. odbranio je engleski jezik.

Radi kao profesor u Osnovnoj školi „Xhafer Ollomani“ (Džafer Olomani) u Borju, neprekidno od 1991. godine. Trenutno obavlja dužnost direktora škole. Piše na goranskom, albanskom i engleskom jeziku. Pripremio je za štampu više poetskih knjiga („Tuga mua“, „Boljke skrivene“ ...), kao i knjige iz oblasti folklor, kulture i tradicije Gore.

Ako je mogućno

Ne trčaj,
Hodi poljeka.
Će izgaziš nekogo.
Gledaj napre da ne se zasopneš.

Ako je mogućno...

Ne vikaj, zbori tiho
so malof glas da te verujet
ka ne habiš nikomu harmonija.

Ako je mogućno...

Uspi se so knjiga na glava

Nauka da zemeš
I drugomu da ga kažeš.

Ako je moguće...
Nikogo ne raželuj
Samo nasmi go so rabota tvua
Poljeka-poljeka

Ako je moguće...
Pomoži stari
šo se vlječet so kukaljija.
Će bideš i ti ka nih.

Ako je moguće...
Ne miluj deca svuje pred druge
Ne jadi prêt tija šo nemaje
I nikad ne se smi
Pred tija šo imaje žalos.

Naželaj se, kućo mua stara

Ke zaideha radosni denoj
se skršilje kamenčića
šo mi slomilje koljena
vo detinstvo muje?

Koj mi crkna s'vze
tražejeći mati svua?

Vo kuje ćuše se uspa pesna?

Koljepka ke mi ga grizet moljci,
i direk ke mi bif svadbarski bajrak?

Tuje ne mafči mačka, ni pilje gnezdo praj
pajačina zidoj fatilje i moh
kamene se đoskaje koj će pane prv
samo svrake krakaje na granke suhe
ke ostanalje obesene openke
i bečarske šarke čorape
obeljene ot veter i doš

Ti želaš!

Naželaj se, kućo mua stara
ti krckaje grede ot tuga
živiš so duša ot prošlost
ka ja vo sonoj
jen den će propaneš
će se zabraš
će umreš ka mene,
toga svi vreme će krivet,
ja će k'vnem sebe,
šo ne možeše da ti pomožem,
ti samo da ne umreš,
samo ti da bideš živa.

Zelena Gora

Ne ti som nazuač ja,
Ni otec moj, ne,
Ni babo, ni starbabo moj,
Ni starbabofci muje.

Ti se rodi so ovja ime,
Vekoji te povilje,
te kolebale,

te porasle
so ovja ime.

Za mene si rados najgoljem,
Si žalj, tuga i boljka.
Ke tebe s'nce se rađa tri puta
Mesečina četiri, na den.

Si perija noćna.
Son vekuječen,
Mlanesta sve mlada.
Pesna puana bez pentagram.

Ljivada nepokosena,
Zvezda ot moj život,
Kraljica ot oči muje,
Srce šo lupa, bez mreška,
Princeza realna.

Fala šo mi si pružila ruke
Da hodim so tebe vo život.

Duj, vetru, duj

Duj, vetru, duj,
Duj kolko sakash.

Ja gi obesi na juže tvuje:
Misljene muje,
I godine,
I sećane.

Ti mi gi koljebaj.
Ja će čuvam ključoj ot život moj

Ti duj kolko sakaš.

Isuši mi i mokre oči,
Pahaj mi srce vrućo.
Ohladi mi duša vrela.

Samo...

Nemoj da me turiš.
Ne mi habi sonoj.
Ti se moljim
Neka mi se širet
Bez kraja.

Srce mi tepa na dve mesta

Daj mi, Bože, moj mili
Malo više snaga
Da ljetnem dl'eboko vo nebo
Da soberem malo zvezde
Zvezde zdračne, muke milje
Ot nebo borsko
Mi trebet
Mi ostanalje mladi putnici
vo Bosna dalječna
Tamo će gi onesem
So malo zemna borska
I malo planinska voda
Tužne mi se
Mi umrelje devojke mlade
Čekajeći nih
Nikad neomužene
Če gi stajm nat groboj nihne
Če gi zaljepim
Ot daljeko da mi svetet
Nesšo nikad nerečeno
Vo son će mi kažet

Ismail Ramović

Ismail Ramović je rođen 1962. godine u selu Jablanica opština Prizren. Osnovnu školu je pohađao u svom rodnom selu. Srednju školu je završio u Prizrenu. Studirao je na Filološkom fakultetu u Prištini i Edukativnom fakultetu u Prizrenu. Svoje prve književne radove objavljivao je u dječijem časopisu Novi svet, kasnije je svoje radove objavljivao u časopisima – Gurbedžija, Kosovski Avaz, Kosovski Alem, Džulistan, Bošnjački vidici. Ko i na web portalu Info-Ks.

Bavi se i naučnim radom na polju lingvistike i kulture.

Živi i radi u Prizrenu.

ELEMENTE LATINA

Jesen je stigla i donijela miris žutih dunja koje su se i dalje smiješile na golim granama u dvorištu. A dole na ulici posvuda uvjelog, požutjelog, lišća koje je šuštal pod nogama, sve to gledam iz sobe, prilazeći velikom drvenom stolu od stare hrastovine. Na stolu; kafa, cigarete i samo jedna sveska. Spustim pogled, namrgođeno lice Karla Marksa začuđeno me gleda sa njenih korica. Pomjeram svesku levo- desno, ali njegov pogled ne mijenja smjer. Usmjerio se prema meni i ne pušta me iz njegovog vidokruga. Uzimam hemisku olovku, pa mu nacrtam naočare ne bi li me ostavio na miru. Ali ništa, i dalje bulji u mene. Odlučih da mu zatamnim naočare. Ubrzo on dobi „Lenonke“ i ja odahnu miran. Uspio sam... Profesor marksizma se napinje iz petnih žila: - Komunizam će donijeti blagostanje kako za kolektiv tako i za pojedinca. Radićeš koliko možeš, uzimaćeš koliko ti treba. Biće to besklasno društvo u kome neće biti novca, a sav kapital će se usmjeravati na sveobuhvatni razvoj društva. „Zajednički svi u siromaštvu!“, je simbilična parola socijalizma u prelaznom periodu ka komunizmu. Ništa nisam razumio. Kao prvo, upitah se; zašto ne bi bila parola „zajednički svi u bogastvu“, a ne u siromaštvu? Kakav će biti svijet bez novca? Koji će motiv pokretati ljude, kako će se

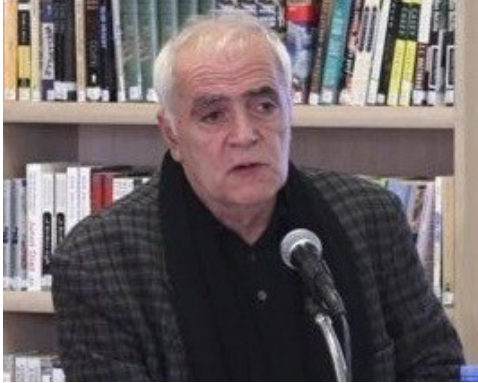
razlikovati sposobni od nesposobnih? Kako će se izbjeći uravnilovka? To mi nikako nije ulazilo u glavu. Profesor marksizma, sem što je trenirao strogoću, izuzetno je držao do svog predmeta, kao da je taj predmet od najveće važnosti za svo stanovništvo ovoga svijeta. Na prvom propitivanju prozva on Zaju, učenika iz zadnje klupe, da kaže nešto o odumiranju države. Zajino interesiranje za ovaj predmet je bilo na najmanjoj razini i zbog toga se držao na pristojnoj udaljenosti od strogog profesora. Uhvaćen u raskoraku on se počeo domišljati i nakon duže stanke ko iz topa izusti: - Na početku - prvo umre predsjednik, a onda umru ostali rukovodeći ljudii, i na kraju umre cijelo stanovništvo - i više nema države! Ja odmah pomislih; „ala je ovaj dobro odgovorio, blago njemu. Dobiće pet“. Ali se moja euforija brzo stiša kad videh profesorovo lice kako se izvitoperi i dobi neko crvenilo, kao da je cijelo bilo premazano karminom, ili nekim kečapom. Niko nije mogao da nasluti šta se sve motalo u tom trenutku u profesorovoj glavi. U prvi mah je vjerovatno pomislio da se radi o provokaciji koja ima za cilj da uruši ugled našeg rukovodstva. Međutim, kada je profesor, pogledavši u dnevnik, video kakve su Zajine ocjene - briznu u grohatni smijeh. I normalno, stavi mu jedinicu, koja je tu ostala do kraja školske godine. Sve mi se čini da se ovo dešavalo prije samo nekoliko dana, i ako je od tada vrijeme nacrtalo veliki reljef na mome licu, i natrpalo mnogo sjećanja u mojoj glavi. U to vrijeme sam mislio da mogu uhvatitizvijezdu padalicu golim rukama. Još su se na veliko slušali Bitlsi, a po disko klubovima se na veliko igralo Roken roll. Coca Cola samo što je počela da osvaja naše tržište, a samo najimućniji su sebi mogli da priušte original farmerke. Mi, manje imućni, smo jurcali po tezgama buvljaka ne bi li nabasali na neku dobru kopiju u brdu farmerki koje su dolazili iz Trsta, sa čuvene pijace Ponto Rose

Danima se pričalo o momcima koji su zahvaljujući jakni ili košulji, koja je bila u trendu, uspjeli da osvoje neke djevojke na korzou. A korzoi su tada bili mjesto gdje se možeš zagledati u neku djevojku i zaljubiti se. Škola je jedva dolazila usput... Ustanem ujutru deset minuta prije početka nastave, pa trkom se uputim do škole ne bi li stigao prije zvona. Više puta se dešavalo, da od silne brzine, navučem naopačke đemper, ili tako prikopčam košulju da se cijelo odeljenje valjalo od smijeha. Nerijetko, čak, i košulju odenem sa rubovima koji su stajali isprijed. Pokušavao sam da pravdam to modnim trendovima, ali mi niko nije vjerovao, i moja ubijediivanja nisu davala nikakve rezultate. Svi bi smo ko zapete puške čekali posljednje školsko zvono za taj dan, i ko izbačeni iz

katapulta, preskačući klupe i stolice odlazili u grad. Gradska kafana u centru je bila posebna priča. Stari, već umorni, konobari bi nas gladali popreko kada bi smo se pojavili u bašti kafane, mada smo uvek pristojno sjedeli. Bez mnogo pompe i buke, revnosno smo čekali da se konobar pojavi isprijed našeg stola. Obavezno smo najmanje dvojica u svojim torbama imali pripremljene jučerašnje novine, koje su poneli od kuće, i glumeći odrasle počeli bi da prevrćemo po listovima. Kada bi se, napokon, mrzovoljni konobar pojavio, mi bi smo se dodatno uozbiljili. - Izvolite, šta bi ste popili? - pitao bi on oficijelnim glasom. - Kiselu vodu - odgovorio bi prvi kojeg bi pitao. - A vi, mladiću? - upitao bi drugog. A ovaj kao da se domišlja, nečka se i češka po glavi; - I meni mineralnu - odgovorio bi. I svi se tako vrpeljimo, dvoumimo se, htjeli bi ovo - ili ono. I na kraju svi bi naručili isto, ono što je najjeftinije, a to je bila - kisela voda. Tada bi konobar ljutito napustio sto, znajući od ranije naše želje i planove. Pokušavali su oni da nas opstruiraju, da nas ne usluže, ali ovaj, imali smo mi svo vrijeme ovoga svijeta i oni su bili osuđeni da izgube taj rat nerava sa nama. Na brzinu bi smo, jedan po jedan, ispijali mineralnu vodu, dok smo u međuvremenu započinjali „otvoreno prvenstvo“ u ubacivanju šibice sa ivice stola u praznu čašu. Takmičenje bi trajalo u nedogled, i samo ga je ručak morao prekidati. Tada bi smo zakazivali nastavak takmičenje za sutrašnji dan. U školi su dani letjeli kao jesenje lišće pod udarom vjetra. Profesore smo bodovali po njihovoj harizmi i atraktivnosti. Na prvom mjestu je bio profesor fizičke kulture, njega smo bukvalno obožavali zbog njegovog lijepog građenog tijela, pa smo i mi maštali da jednog dana budemo takvi. Dolazio je na čas sa loptom u ruci. Bacio bi je posred učionice i rekao: - Igrajte! - i užurbano bi napustio učionicu.

....

Petrit Palushi

Petrit Palushi je vrlo poseban stvaralac koji se u albanskoj književnosti pojavio nakon '90-ih, koji osim što je romanopisac, povremeno se bavi novinarstvom i esejistikom, poznat je i kao istraživač albanske književnosti. Objavio je sljedeća djela: „Pisac i anatema“ (1995.), „Masakr u Buzëmadheu“ (1996.), „Muharem Bajraktari u godinama '45-'46.“ (1998.), „Misterija priče“, (1999), „Kukës za 79 dana“ (1999), „Andorin potok“ (2004), „Tri sestre u gradu“ (2006, drugo

izdanje 2011), „Raspeće Havzi Nele/Kryqëzimi i Havzi Nelës“ (2008), „Artemisa grijeha“ (2010), „Čovjek koji se pobrinuo za njegov grob“ (2007), „Kaltrinine cipele“ (2013), „Krevet 13“ (2016), „Frederik Rreshpja kojeg nikada nismo razumjeli“ (2016) i „Druga kazna Havzi Nele“ (2017).

Godine 2019, Palushi je ponovo objavio sa nekim dodacima knjigu-dnevnik „Kukes za 79 dana – proljeće 1999.“.

Slijede pet stranica dnevnika:

Subota, 15.05.1999

Stvaralac Demir Rešiti je po dolasku u Kukeš/ Kuk's započeo saradnju sa Radio Kukës.

Prva emisija koju je pripremio bila je hronika izgubljenog djeteta. Kaže da su 2. aprila ispred džamije u Kuksu zatekli dvogodišnju djevojčicu kako plače. Shyqyri Misini (iz Plava Opoje) ju je pronašao i ovo je dobro zapamtio jer je bio petak, veoma hladan petak, vidjevši da dijete plače i da niko se ne osvrće uzeo je dijete u naručje i pitao ljude u blizini i oko džamije i unutar džamije, kada je vidio da dijete nema nikog svog u blizini, prijavio je u policijsku stanicu. Odvezli su dijete u policijski kombi, nekoliko puta su to izveštavali na TV Kukësi i Radio Kukësi, ali se i dalje niko nije javljao povodom izgubljenog djeteta. Nakon toga je Shyqyri Misini je odveo dijete sa sobom i

sada žive u kampu koji su izgradili Talijani, u šatoru broj 389. Djevojčici je dao ime: Atdhetare Kosova i, ako su jednog dana njeni roditelji pronađu, dijete će se zvalo imenom i prezimenom kako je dobilo na Kosovu.

Demir mi je priča da je čuo da su roditelji djeteta ubijeni prije nego što su deportirani sa Kosova došli ovamo, a očigledno ga je jedan od rođaka poveo sa sobom i u kaosu koji nastao izgubio oko džamiji.

Ali, so on prisjeća i kaže da je i sam vidio takav slučaj idući preko Šar-planinom prema Makedoniji. Na putu je bilo i mnogo žena, djece i staraca, uglavnom mještana sela Kuklibeg. Bilo je hladno, izuzetno hladno i jako ledeno. Idući sa svojim mješťanom iz sela, Agimom Sinanijem, u susreli su se sa nekim stanovnicima Kuklibega, koji im ispričali da su usput zatekli samo maloljetno dijete. Našli su ga kako jedva diše i zagrijali ga parom svog daha. Rečeno nam je, budući da je jedna grupa ljudi išla ispred njih, da ako ih sustignom poručimo da ako su imali djete, da je su pronašli dijete da je živo i da neko od porodice sačeka da uzme djete. Demir i Agim došli su do grupe ljudi koji su išli prije njih, oni su se nastanili kraj jednog drveta kako bi se malo zaštitili od jakog vjetra koji je tu i tamo raznosio snijeg. Vidjeli su roditelje djeteta, čija su se lica razgalila kada su saznali da im je dijete živo. Majka djeteta im je rekla da dijete držala u jednoj ruci, ali joj je od hladnoće ruka bila zamrzla i nije osjetila da joj je dijete ispalo iz ruke. Kada je majka deteta to shvatila, bilo je prekasno, prekasno. I baš u kada se otac djeteta vraćao da ga traži (ako je živ da ga povede sa sobom, ako je mrtavo, barem da ga ukopa da dijete tamo počiva), stigli su oni koji su donijeli radosnu vijest da je dijete živo. Dok su oboje nastavili put ka Veshali, u Makedoniji, grupa ljudi je ostala iza njih da čeka bebu.

U Makedoniji je Demir Reshiti boravio blizu 10 dana. Tu je kupio i svoju knjigu poezije za djecu "Abetaka". Odatle je došao u Kukeš, gde se pridružio svojoj porodici i sada su stanovnici šatora, među 500 drugih šatora, u kampu koji je izgradila Opština Kukeš, pored grada. Pored toga što je stanovnik grada, trenutno je saradnik dnevnog lista "Rilindja", novinske agencije "Kosovapress" i Radija Kukeš. Kada se vrati na Kosovo i kaže da će se uskoro vratiti jer više ne može da izdrži, baviće se mnogim stvarima i od početka mora da gradi kuću, ali i da napuni biblioteku knjigama jer to predviđa biblioteka će izgorjeti.

On navodi da su stanovnici sela Bresana (Opoja Treva), sa blizu 4000 stanovnika, nasilno iseljeni 3. aprila u podne. Mještani su pre tri dana u formi naređenja dobili najavu za odlazak, ali se nisu pomjerali, a kada su srpska policija i vojska stigli u selo, tada su, bez ikakvog drugog načina, bili primorani da spremaju traktore i a da ne mogu ništa da ponesu sa sobom., pored tjelesne odjeće, krenuti na granični prelaz Morin. Prvo je odlučio da ne napušta selo, da išta uradi s njim, ili barem da pokuša dokle god može da ostane u selu. Iz svoje kuće video je kako pripadnici srpske policije i vojske pucaju na životinje (krave, ovce, pse), a zatim razbijaju vrata na kućama i ulaze. Kad su mu se približili kući, izašao je s leđa, skočio sa pare na paru i do vrha sela gdje je sreo Agima Sinana i obojicu, kao među ljudima koji su vidjeli više od ostalih deportiranih nego što se dogodilo u njihovom selu, bili su prinuđeni da odu u Makedoniju.

Demiri dodaje i da je prilikom odlaska nekoliko puta okrenuo glavu i ubio ga, toliko da se praznina koja je zahvatila selo nije mogla reći, tačnije, prazna smrt, dok su pripadnici srpske policije i vojske snage su napadale kuće i životinje, nalikovale su sjenkama koje su ležale duž kuća, puteva ili na beživotnim tijelima životinja.

.....

Uzeir Ajradini

Uzeir Ajradini je rođen 26.09.1951. u selu Planjanu (Kosovo).

Njegove pesme su prevođene na mnogim balkanskim i svjetskim jezicima i objavljene u mnogim antologijama u Bosni, Srbiji i na Kosovu. Knjige pesama za decu: Vuk kod zubara (1997.) Beograd, Zov zavičaja (1999.); Sliza u slunce (knjiga pesama za decu na lokalnom govoru Sredačke župe; Makadam mliješnog puta(2003.); Hajde da skinemo dugu(2008.); Već viđeno(2014.); Vrbove

svirale(2015.); Nema leta bez deteta (2019.). Romani: Do dna i nazad(2008.); Crna krila milosrdnog anđela(2012.) . Knjige pesama za odrasle: Kameni zalogaj(1998.); Cirihi; Ivicom beznađa (2009.); Kako ću dalje s kim (2017.); Antologija p(j)esnika Sredačke župe (2017.). Knjiga priča i antologija pesnika Župe i gore na lokalnom govoru; Za muke roden (2013.); Napuknati lafoj (2003.) U štampi je knjiga pesama "Slepi put".

Rekvijem za mrtve duše

Jecaj kamena gitaro
nad tišinom večnog rađanja
putuje društvo moje staro
sa časom smrti nema pogađanja.

U srcu mu raspeće gori
u duši nemirno spoticanje
izmiče vešto purpurnoj zori
ali me sustiže svitanje:
belih lobanja, slomljenih zuba,
ajmalija Luciferovim jurišnicima,

što se keze sa vatrenog stuba
mojim sapatnicima.

Rupa u glavi

Između dva krika
svetlosna godina bola,
tuga kao Šara,... prevelika
u noći gustoj ko smola.
A onda muk...tišina.

Lažima me kao živinu pune.
Govore da je istina:
- bol prestaje čim metak grune
i prosvira olovno tane,
potiljak i čelo.

Znam,... ideja je glupa
To sve religije brane,
jer kada se reinkarnira telo
u glavi ostaje rupa.

Obećana rebra

Žuti pas
ti još uvek
njuši mramor.
I mada
nema više
vatre u zubima
ali glad
mu je velika.
Ne više kao brdo,

već, ...
kao Šara,
na čijim padinama
odmaraš kosti.
Njegova poseta
je vezana
za davno
obećanu hranu,
tvoja rebra.
Danju se
sa pticama družiš,
dok posmatraš
letnje sunce
koje zaboravi
svoj put,
kada u bistroj vodi
što kraj tebe protiče,
vidi kupačicu
koja kao nimfa
primiče obale.
Noću te izgubljenog,
među kradljivcima
sličica, ...
traži, ...
jedan fenjer
i jedan anđeo.
Ne preko noževa,
već preko
nebeskih širina.
Znam, ...
gde će te naći!
Znam! ...
Na mestu
Početka.

Zaborav

Nemirne noći me ne mame,
žestoka pića sebi ne nudim
pre zore, sred tame
u jarnosni dan se budim.
Buktinje zgasle, ne plamte.
U meni, ... studen i zima.
Nema po čemu da me pamte
vreme je zaborav- svima.
Iz bezdani glasovi ječe,
ko iz potopljenih lađa.
Uzalud me bolesnog leče,
nova nada se ne rađa.
Obilje i sreća me nije htela.
Život u patnji minu sav.
Bolest me jaka zavela
i snjom koračam u zaborav.

Odlaziš

Odlaziš,... a meni se čini
da je to ružan san.
Za nas ne brini..
Tuga...će ispuniti svaki dan.
Odlaziš,... ne okrećeš glavu.
Životom oči ti pune.
Prstima podižeš kosu plavu
- kao da zatežeš strune.
Odlaziš,...da li ćeš se vratiti?
Tvoj lik će biti deo našeg stana.
Da li će nam tugu neko skratiti

i da li će opet biti srećnih dana?
Odlaziš,...i nikome ne kašeš: - Zbogom!
Kao da nas tvoje rane ne peku.
Polako... gaziš nesigurnom nogom
i nestaješ kroz šumu, niz reku.
S tobom ... i moji dani odlaze.
Za sve moje grehe izvini!
S nama ... i zvezde daleke slaze.
Za nas ... ne brini.

Ibrahim Arslan

Ibrahim Arslan, rođen je 09.11. 1954. godine u Gnjilanu. Osnovno i srednje obrazovanje kao i fakultet (profesor historije) završio je u Prištini.

U Beogradu je završio školu novinarstva pri Beogradskom Institutu za novinarstvo (1982).

Ibrahim Arslan oko 20 godina je predavao predmet historije u gimnazijama u nastavi na turskom jeziku u Prištini i u Gnjilanu.

Dobitnik je prve novinarske nagrade lista "Tan" (1984), kao i nagrade Udruženja Novinara Kosova (1985).

Osim pisanjem novinskih članka za razne medije, bavi

se književnošću, piše poeziju.

Objavio je tri knjige poezije. Knjiga poezije za svaki uzrast iz Edicije Divana pod naslovom "Her telden gönülden" (Sa svih žica, od srca) i dječja poezija iz edicije "Yeni Balkana" pod naslovom "Çocuk Dünyası" (Dječiji svet) su objavljena u Skoplju, dok zadnja knjiga poezije pod naslovom "Beni Hor Görmeyin" (Nemojte me prezirati) je objavio u Prištini.

Osim maternjeg jezika turskog, govori i piše na albanskom, bosanskom, srpskom, engleskom, bugarskom i poljskom jeziku.

Kundure

Rastanak nam bi težak,
Gdje nismo išli skupa,
Prvi put kad su nas vidjeli zajedno,
rekoše "kako lijepo vam stoje",

Sada nas ljubomorno, pitaju svi:

"Zar niste umorni jedno od drugo?".
U pravu su,
ne vrijedi, tako pohabane ih zakrpiti.

Vreme rastanka...
Nije lako?

Nismo pričali nikome osim sebi,
ni o tuzi, ni o radosti,
a ni o koracima pune ljubavi.

Ako svratite još negdje,
nemojte pričati naše doživljaje,
neka tajna ostane među nama.

Ako ćeš me voljeti...

Ni sam izabrao,
ni jezik, ni vjeru,
a ni planine i zemlju domovine,
nit biti na jugu, sjeveru, istoku ili na zapadu,
birać nisam.

Komšije takođe nisu po narudžbi mojoj,
Sve sam ih na gotovo dobio.
Više ih je, ćutao jesam, nisam se opirao,
bio poslušan, lako se navikao,
U teškim vremenima, rame uz rame sa njima bio.

Rekli su, da me ne vole,
jer mi jezik, vjera, boja mi drugačija.
Imam samo jednu želju,
Voli me ovakvog, ako hoćeš me voljeti...

Čežnja za pismom

Nema više pisama
Samo sms poruka, bez markica.

U slovima, redovima nema osjećaja,
A riječi su previše hladne.
Tri, pet dana, sedmica, čak i mjesec;
Čežnja bi potrajalo, čekajući pismo.
Sjećamo se pošiljaoca, pečata, datuma na njemu,
gledali smo,
Nema više uzbuđenja zbog pisama.
Žute kutije krase juče,
Poštara pitati za pismo, ko će.
Puno bezbojnih, beživotni e-maila i sms-a,
Dok ni na kućnoj, nit službenoj adresi više pisama nema.

Čežnja...

Kao zemlja za kišom,
kao more za suncem,
tamna noć za zvijezdama,
Prvi januar čezne za novom godinom,
A ja, čeznem za tobom.

Oprosti!

Oprosti me, prije mraka,
prije večeri, oprosti.

I ti znaš,
da tamnu noć, slijedi san,
u dubokom snu,
će možda neko ti tiho pružiti ruku,
ko zna dali ćeš sutra biti budna tu!

Molim te oprosti mi!

Nije moguće (Yapamazsın ki...)

Nije moguće povući granicu,
Povući granicu u mislima;

Staviti lisice,
na ljubaznost , na ljubav, nije moguće ;

Zaključati srce ljubavlju i ljepotom, nikako,
Doći će dan, tihog putovanja,
tad, "Stani, nemoj ići!" ne možeš reći;

I na kraju dolazi dan ispračaja,
"Fatihu" poučiti,
Zbogom! Zauvijek reći.

Zagonetka 5g, došla

sunce je prelijepo,
samo ga jedna sjenka ljuti.
Svemu, svakome tako blizu.
Ko zna koliko je toplije preko praga.
Šta je ovo, zašto je zabranjeno?
Zagrliti voljenoga, svoju ljubav,
Svoje dijete najljepšeg mirisa?

"Viši um" kaže, ostanite kući,
zdrav razum, poslušaj i tako učini.
Nema ničega što zaslužuje kaznu,
ne činim ništa ni ja,
ni moj komšija,
a ni ti.

Par glasova, nekoliko uzdignutih ruku,
uzima nam mjeru, ko da nam je to sudbina.

Um je u godinama, to se zna?
Na nadgrobnom spomeniku sudbine
nema ničega važnog.
Kratko i jasno, datum rođenja, smrti,
Na nekima odlazak da, dolazak se i ne zna:
"Bilo je Petak ujutro,
ili kao u vreme trešnji" ostalo je
na umu ...

Nema daljine ni među planinama,
a ni morima,
Povezani smo žično, bežično,
kućnim telefonom, mobilnim.
Dok se mi pitamo da li 3G, 4G,
Tako mirno i bez osjećaja
ne pitajući ni tebe ni mene,
stigla je 5G, namjere zagonetka.

Gazmend Beqaj

Gazmend Beqaj je rođen 29. novembra 1962. godine u Prizrenu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Prištinskom univerzitetu – PMF i stekao zvanje profesora biologije. Radi kao profesor u Srednjoj medicinskoj školi u Prizrenu. U duši je sportista i poeta. Dugo godina bio je član reprezentacije Kosova u streljaštvu, osnivač i prvi predsjednik Litreranog kluba “Pjetër Bogdani” na PMF-u. Živi i stvara u Prizrenu. Do sada je objavio dvije knjige poezije i aforizmima: „Da pišeš o ljubavi“ (Të shkruash për dashurinë) i „U prstenju

vremena“ (Ne unazat e kohës) .

Noć velike samoće

(pjesma posvećena pokojnom bratu)

Svakog sutrašnjeg dana prate me sjenke

Sjenke što šute

sjenke što dušu mi lome

Sjenke čovjeka koga više nema...

Svaki sutrašnji dan vraća mi vrijeme

Koje sam s tobom proveo

Čujem tišinu tvojih riječi

Vidim sjaj tvoje dobrote

Vraćam se u noći velike samoće

Kada si mi uz zdrobljenu dušu

Sa bolom u grudima

govorio o sudbini pjesnika

kojeg starost ne dostiže.

Dok si bolno tražio izgubljenu nadu
Po mračnim sjenkama pune gorčine
Sa užasom i strahom je splasnuo
zatvoreni vrisak u tebi

Vi ne znate ko je došao među nama
vi ne znate što će se dogoditi sutra
stavite, stavite sofru,
stavite sofru moju pogrebnu
sva ta žeđ
sve te kiše
te noći velike samoće
sa kojima će duša pjesnika
odlepršati u vječnost.

Umiranje domovine

Tamo je domovina, sine moj
tamo gdje udišeš slobodu
i osjećaš se dio te slobode
tamo gdje nada tvoja nalazi sebe
a ti se osjećaš svoj na svome

Tamo gdje tragovi
preživljavaju korak tvoj
a cilj tvoga života sjaji

Tamo je tvoja domovina, sine moj
preko močvare šutnji što raspršava strah
preko uklete sudbine
uhvaćene u zamku života
preko žeđi za životom
što i kamen lomi i niče k'o cvijet

Tamo je tvoja domovina, sine moj
tamo gdje tvoja riječ ostavlja trag

a snovi te ostavljaju bez sna
tamo gdje pucanj gluposti
pretvara se mudro u divnu ljubavnu melodiju

U potrazi svojih snova

Nikada više ne okreći glavu unazad
Kćeri moja, koliko god me muči nostalgija
koliko god želim da te blizu imam...
ne dozvoli da te uzme san ispod sjenke sumnji
jer snovi trebaju hrabrosti a ne sna kćeri moja

Ne okreći nikad više glavu unazad, kćeri moja
prati zov srca mudro požudno
u potrazi sudbine
u potrazi svojih snova
jer lišće uvijek ima istu težinu, kćeri moja
vrjeme je ono što ih baca na tlo...

Ne okreći nikada više glavu unazad, kćeri moja
sa leptirima uzburkane duše
ti kreni sa krilima mladosti
u potrazi žeđi sadnice za životom
sa snovima ispod pazuha
i sa mnogo nade
da ljubav u tebi umrijeti nikad neće

U prstenju vremena

Godine su, prijatelju moj
Godine su to
Što kao lavina uzmu sa sobom
želje požudu i strast
ostavljajući za sobom
kao ruševine uspomene naše

u kasnim satima
samoće čestice duše pune nostalgije
bore naše

Godine su, prijatelju moj
godine su to
što kao jesenje lišće
bacaju nas na tlo
skidajući sa nas
onako prosto
od svega onoga
sto smo nekada voljeli

Bez životna slomljena grana
bez volje, bez riječi
bez daha

Godine su, prijatelju moj
godine su to
Sa vjetrovima
kišom i olujom
Što nam uzimaju sa sobom
sva zadovoljstva života
dovodeći samoću u nama
rane, bol i uspomene
što blijede u prstenju vremena

Raif Kasi

Novinar Raif Kasi rođen je u Gornjem Ljubnju 1959. godine u Opštini Prizren. Još kao student započeo je sa radom u novinarstvu u tada najtiražnijem dnevnom listu na prostorima SFRJ „Večernjim novostima“. Od tada mu ova nimalo lahka i „klizava“ profesija postaje preokupacija cijelog života. Radio je u petnaestak domaćih i svjetskih, poznatih novinskih kuća i agencija; u Tanjugu, Radio Jugoslaviji, Fonetu, svjetskom servisu BBC-a, Danas-u, Frankfurtskim vestima, Kosovskom avazu, Alemu, i u drugim.

Nakon rata na Kosovu bio je na zadatku novinara i urednika za kulturu i reportaže u prvom nedjeljniku na bosanskom jeziku na Kosovu - „Kosovski avaz“, koji se kasnije transformisao u nedjeljnik pod imenom „Alem“. Godine 1995. suosnivač je i jedan od urednika u prvim časopisima na Kosovu na albanskom jeziku - „Astra“ i „Mjelma“, koji su tretirali teme iz egzotičnih nauka, to jest metafizike i onostranih dimenzija. Novinar Kasi je od osnivanja u RTK angažiran u programu radia na bosanskom jeziku, istraživač je, književni kritičar i recenzent.

Do sada je napisao četiri knjige; „Čovjek i magija“, „Hipnozom u astral“, „Hokus pokus“ i koautor je „Albansko-bosanskog rječnika“, prvog na ovim jezicima na Kosovu, a možda i u bivšim Yu republikama. „Suze mokrog jastuka“ su njegovo peto djelo. Romani „U svitanju“ koji je izazio u djelovima u nedjeljniku Alem i „Ledeni vilajet“ još nisu objavljeni. Za svoj doprinos u širenju mira, tolerancije i prijateljstva među narodima proglašen je „Ambasadorom mira“ 2020. kada mu je i uručena povelja Svjetske organizacije za mir.

Odlomak iz romana "Suze mokrog jastuka"

IZGUBLJENA SREĆA

Vrijeme bješe nikakvo, godina jalova. Kukuruzišta na ispucalnoj zemlji, otvorenih, žednih usta vapiše za kišom. Glad uporno, čvrsto je stezala. Kao da se izmješao sjever sa jugom. Izobilje sa bijedom.

Svakako, priroda ne zna za poraz, ona izlazi uvijek kao pobjednik. Ni jedan insan, životinja ili biljka ne bi pošteđena velikih suša tih godina, kakvih ne pamte ni najstariji ljudi u Župi. I užeglo sunce svojim vrelinim vjetrovima davaše fursat snagu i poput pastuva u preriji nezadrživo je pustošilo usjeve na svome putu, sa juga ka sjeveru. Nemaše ni poja šarenih zebi, ušutkao se bio i nestašni kos...

Tri "godine gladne"...

Prodoše...

Tiho u crnini...

Graktanje gavrana, vrana i čavki u potrazi za hranom para sinje nebo. Bejadin Bajo, osjeti treptaj užeglog vazduha koji mu zamuti vid. I dok mu se uši ljušte od jakog sunca polahko puži uz strmu liticu tražeći požutjelu koprivu, ili da Bog dâ nafaku¹ i nađe kakvo jestivo korijenje. Ali, tragovi suše su užasni – rijetki su listovi suhe i srećapožutjele koprive, a korijenje kao da je u zemlju još dublje pobjeglo. Možda i zato Bejadinu Baji crijeva zacvilješe tužno.

... I djeca su utihnula u svojim koracima i čavrljanima, tuga je izvirivala iz njihovih utonulih očiju. Vedre noći nisu im dale oka sklopiti. Želudac se smanjio i sastavio, haman sa leđima. Bistre dječije suze završavale su na mokrom jastuku. Gubili su se u gladnom vilajetu, a ravnodušnost se nastanila u njihovim krhkim i iznemoglim tijelima. Duša je čekala na izlazu... Glad je ravnala noć i dan, a tama je gospodarila neimaštinom.

U tri dana Bejadin sa svojim "jatom" jeo je samo jednom, neku nezasoljenu čorbu od koprive i nekog suhog lišća ubranog na obližnjem proplanku. Odavno "ne izlazi vani", ni njegova žena, a ni djeca...

Vraćao se kući...

Sunce već odavno pliva u bakarnoj boji zapada. Zavežljaj okačen na ispucalom, starom remenu njegovog desnog kuka, ritmičkim ljuljanjem tjera ga da ubrza svoj mlitavi hod. "Blagunjava" šuštanje suhe koprive u zavežljajčiću unosio je spokoj u njegovoj, iako gladnoj, duši:

Haber dođe...

Dođe, nepozvan – ali mio...

Dajdža Sulejman našao neki dobar posao u gradu. Predlaže mu da vodi radove na izgradnji kuće, pazarene u tijesno vrijeme. Kao dobrom i već iskusnom majstoru, tridesetjednogodišnjem Baji zadovoljno zasijaše plave, krupne oči. Neka jeza poput munje prostruji njegovim slabunjavim, od gladi, iznemoglim tijelom.

– Fala ti, dajo moj! Da neje tebe...? – zahvali se i čvrsto ga zagrli.

Suza se skotrlja niz Bajino napaćeno, borama izbrazdano, lice i pade na dajdžino rame, dugo poput bijele bradavice blješteći na staroj, pocijepanoj, lanenoj košulji. Jedino Razija primijeti, čudeći se takvoj pojavi.

“Som zn'la, ove je znak od Boga za ova naša sreća”, pomisli Razija.

Dođe vrijeme...

Počeli radovi...

Stari Ramadan, Afrimov otac, bi zadovoljan: velika kuća nazirala se u obrisima tek započetih zidova. Čudio se presretni Bajo: “niko sem njih ne radi, rijetkih je sa ovakvom srećom u ovim jalovom godinama”.

“Hvala, dragom Allahu, dajdži i gazdi”, zahvaljivao je u sebi.

Ko zna po koji put, teškom mukom podiže oveći kamen i uzida u debeo zid. Znoj se slivao niz prijevremene bore umornog lica. Činilo mu se, svaka je pora nepresušni izvor. Ponekad padajuće kapljice znoja sa njegovog čela presretne lopata, istrošena mistrija, čerpić, ili kamen. A on se ne da, mlad je. Izdržaće on. Radi djece svoje...

– Allahu, dragi, pušti jen veter i osveži nas! – skoro naglas umorno reče Bajo i podiže glavu ka nebu na kojem opazi gdje beskrajnim plavetnilom plove raštrkana jagnjad bijelih oblačića gubeći se iza prostranih i visokih planina.

Tiha, užarena nebeska kugla u zenitu neumoljivi je krivac nenasnosne žege, ali i nijemi svjedok Bajinih muka. I kako to biva u ovakvim prilikama, to samo on i njegova tajfa znaju, ponajviše jedanaestogodišnji dječčić Zafir, vrijedni kavdžija, čije slabunjave nožice ostadoše na prečagama merdevina. Kav mu se niz leđa cijedila sve do peta.

Bajini česti, čežnjivi pogledi ka svome djetetu dolivaše zadnje kapi gorčine u prepunoj čaši njegovih muka. Jedan je od onih koji preko svojih leđa osjeća svu surovost života u borbi za

suhim parčetom hljeba. A glad uporno stegla, ne da se odlijepiti od njih... Rabota, žega, glad...

Došlo vrijeme. Šest majstora i tri kavdžije, poslije tridesetdva dana, spremni su da predaju kuću starom Ramadanu. A on, nakrivio bijelo prljavo keče, poskakuje čas na jednu, čas na drugu nogu. Zadovoljno je kovitlao krupnim, crnim očima dajući tamnim obrvama izrazitu gustinu, a opušteni, također, gusti crni brkovi odjednom se "zadovoljno" razmaknuše:

- Aaaa... shumë mirë. Pasha Zotin, shumë e bukur. (Mnogo dobro. Bogami, mnogo lijepo.) – zadovoljno protrlja bradu stari Ramadan i udalji se kao po običaju desetak metara, da bi uperio pogled u novoizgrađenu čerpičaru "nasađenu" na kamene temelje. Nije ni primijetio dolazak svoga sina Afrima.

- Lijepa ti je. Dijete ti je na putu i za dva mjeseca imaćeš, ako Bog da, sina ili kćer – obrati mu se tiho, ali radosno stari Ramadan.

Dok se tajfa užurbano pripremala svlačeći prljavu i od znoja mokru radnu odjeću, hodža sa Sinan pašine džamije oglasi se ezanom. Bajo i dajdža uzeše abdest, hitrim koracima pođoše da klanjaju džumu.

"Dok klanjamo, insAllah, gazda će ni donese pare", pomisli Bajo i na licu mu zaigra blagi i lelujavi osmijeh.

- Adžo Ramadan! Neka vi je 'ajrlija kuća, zdravo i râtroda živite u njâ. Za alal pare – alal kuća!
- reče Bajo vrativši se iz obližnje džamije. Stari Ramadan, desnom rukom podiže svoju bijelu, zaprljanu kapu i reče:

- Ju jeni Torbeshët! (vi ste Torbeši). Poštene ste ljudi i razumijet' ćete me da u ovaj vakat, u ovim tijesnim godinama, nemam para. Ali, kad meni da Bog – tada i ja vama. Ne brinite se, platiću vam...

Njegove riječi bijahu jače od kuršuma. Bajo se sruši na ispucalu zemlju, mali Zafir plačući pritrča i zagrlji svoga babu. Srce njegovog oca prestade da kuca, a njegova duša se zauvijek oslobodi tereta koji se na nju gomilao posljednjih "godina gladnih".

"Barem da umrev najeden i doma. U svua kuća", bila je prva misao njegovog dajdže čije izbrazdano vremešno lice poprimi tužan izgled. Bio je zašao u osamdesetu. Plakao je kao dijete...

Sadržaj

Pisci:

Arif Bojaxhi.....	4
Sadik Idrizi.....	7
Tyran Spahiu.....	11
Nevruz Mehmeti.....	15
Ismail Ramović.....	20
Petrit Palusha.....	23
Uzeir Ajradini.....	26
Ibrahim Arslan.....	32
Gazmend Beqaj.....	37
Raif Kasi	41

Projekat "Prizrenski susreti pjesnika" je finansiralo *Ministarstvo kulture omladine i sporta* Republike Kosova

Projekat je realizovala NVO "Katedra Slobodnog uma" 2021. godine.